

Expunere de motive

Deși comisiile de anchetă sunt prevăzute în Constituție, Parlamentul a făcut uz de ele foarte rar. Abia în 2017 s-a apelat mai intens la acest instrument, ocazie cu care au ieșit la iveală o mulțime de lacune legislative. Ceea mai importantă fiind tocmai lipsa unei legi care să reglementeze clar atribuțiile, drepturile, limitările și funcționarea acestor comisii.

O astfel de necesitate derivă și din deciziile Curții Constituționale, care, recunoscând dreptul suprem al Parlamentului la anchetă, a atras atenția că se impune o lege dedicată acestei activități parlamentare cu statul special, ținând cont de faptul că Statutul deputaților și senatorilor, precum și Regulamentele camerelor Parlamentului nu pot institui obligații în sarcina terților.

Proiectul legislativ a fost conceput luând în considerare specificul instituțional și constituțional al Statului Român și legislația în materie a țărilor membre ale Uniunii Europene. O analiză de legislație comparată se găsește în Anexă.

Text	Temei legal	Observații
Art. 1 – Cadrul		
(1) În calitatea sa de organ reprezentativ suprem al poporului român și de unică autoritate legiuitoare a țării, Parlamentul României are drept de control și anchetă, conferit de articolele 61 alin. (1) și 64 alin. (4) din Constituție. Atribuția corespunzătoare funcției de control se realizează prin intermediul comisiilor permanente sau de anchetă.	Decizia CCR nr.611/2017 Pct.61	„Una dintre funcțiile Parlamentului este cea de control, iar atribuția corespunzătoare acestei funcții este cea realizată prin intermediul comisiilor permanente sau de anchetă. În acest sens, art. 64 alin. (4) teza întâi din Constituție prevede că "Fiecare Cameră își constituie comisii permanente și poate institui comisii de anchetă sau alte comisii speciale". Fiind reglementate la nivel constituțional, nici legea și nici regulamentul parlamentar nu pot ignora această realitate constituțională. Prin urmare, aceste acte normative trebuie să le reglementeze în mod expres și să instituie proceduri, instrumente și mijloace suficiente, care să dea substanță prevederii constituționale."

(2) Ancheta parlamentară are ca obiect de activitate analiza sau clarificarea unor situații de fapt, a unor aspecte sau fenomene sociale relevante, justificate de interesul public de a cunoaște anumite realități cu reverberații în plan social, juridic sau politic.	Decizia CCR nr.411/2017 Pct.32	„Una dintre modalitățile prevăzute de Constituție pentru realizarea acestui obiectiv îl constituie comisia de anchetă parlamentară, al cărei obiect de activitate constă în analiza sau clarificarea unor situații de fapt, a unor aspecte sau fenomene sociale relevante, justificat de interesul public de a cunoaște anumite realități cu reverberații în plan social, juridic sau politic.”
(3)Obiectivele anchetei parlamentare sunt: - clarificarea împrejurărilor și cauzelor în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor ce se impun; - constatarea existenței sau inexistenței faptelor pentru care a fost creată comisia de anchetă, fără a stabili cu titlu de certitudine răspunderea administrativă, materială, disciplinară sau penală a vreunei persoane.	Decizia CCR nr.411/2017 Pct.47	„ Scopul lor este acela de a lămurii, de a clarifica împrejurările și cauzele în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor și măsurilor ce se impun”. „Ele au ca scop constatarea existenței sau inexistenței faptelor pentru care a fost creată comisia de anchetă, fără a stabili răspunderea administrativă, materială, disciplinară sau penală a vreunei persoane.”
(4) Ancheta parlamentară verifică fapte sau împrejurări, și nu persoane. Aceasta nu se substituie anchetei judiciare, având un obiect și o finalitate diferite, ele putând coexista în ideea unei cooperări și colaborări loiale între instituțiile statului, chiar dacă același segment al realității este cercetat și documentat.	Decizia CCR nr.411/2017 Pct.47 Decizia CCR nr.428/2017 Pct.27-28	„Curtea constată că natura juridică diferită a celor două categorii de anchete nu le face incompatibile, ci ele pot coexista în ideea unei cooperări și colaborări loiale între instituțiile statului, chiar dacă același segment al realității este cercetat și documentat.” „Aceste comisii de anchetă nu au un caracter jurisdicțional. Ele nu au abilitarea

		constituțională sau regulamentară să se pronunțe asupra vinovăției sau nevinovăției unei persoane, ci sunt expresia controlului parlamentar. Astfel cum s-a arătat, scopul lor este acela de a lămuri, de a clarifica împrejurările și cauzele în care s-au produs evenimente sau au avut loc acțiuni cu efecte negative, precum și stabilirea concluziilor, răspunderilor și măsurilor ce se impun."
(5) Investigațiile efectuate de Comisiile de anchetă ale Parlamentul României nu le înlocuiesc pe cele ale organelor judiciare și nu intervin în procedura judiciară. Comisia de anchetă nu dă verdicte prin care se constată vinovăția unei persoane, ci doar constată o stare de fapt și face propuneri/recomandări organelor competente.	Decizia 428/2017 Pct.26	A admite că această activitate, prin mijloacele indicate de lege, vizează o activitate jurisdicțională ar însemna ca actele, spre exemplu, ale organelor de control (Garda Financiară, Curtea de Conturi, Departamentul pentru Lupta Antifraudă) să califice aceste organe ca fiind cu caracter jurisdicțional, ceea ce este inadmisibil. Aceste organe au posibilitatea de a audia, de a efectua/cere efectuarea de expertize, de a controla, de a constata săvârșirea unor fapte, de a emite concluzii, recomandări și propune măsuri ce se impun a se lua. Or, o atare activitate nu poate fi automat calificată ca fiind una jurisdicțională. Aceste organe, ca și comisia de anchetă, nu dau verdicte prin care se constată vinovăția unei persoane, ci doar constată o stare de fapt și fac propuneri/recomandări."

Art. 2 – Organizarea		
(1) Comisia de anchetă este constituită și funcționează în conformitate cu Regulamentele celor două Camere ale Parlamentului, cu Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului și cu Statutul deputaților și senatorilor.		
(2) Ședințele Comisiei nu sunt publice, cu excepția situațiilor când Comisia decide altfel.	Decizia CCR nr.611/2017 Pct.121	„În general, comisia parlamentară de anchetă are posibilitatea de a organiza audieri publice, care sunt uneori transmise în direct prin intermediul mass-media. Cu toate acestea, este destul de frecvent ca astfel de audieri să se desfășoare, parțial sau în totalitate, cu ușile închise, în funcție de natura cauzei și de caracterul mai mult sau mai puțin secret sau confidențial al informației care se dorește a fi primită”
Art. 3 - Accesul la informații		
(1) În virtutea supremației Constituției și a principiilor ce decurg din aceasta, inclusiv a colaborării loiale între instituțiile și autoritățile statului, comisia de anchetă poate solicita și obține, de la orice cetățean sau instituție, informațiile pe care le consideră utile aflării adevărului.	Decizia CCR nr.611/2017 Pct.123	"Scopul instituirii comisiei de anchetă, dar și natura acestui organ de lucru al Parlamentului, precum și obiectivele propuse - ce răspund imperativului politic și social de a clarifica anumite aspecte de mare importanță pentru viața publică a comunității [fiind incidente, astfel, prevederile art. 2, art. 61 și art. 69 alin. (2) din Legea fundamentală] urmăresc să asigure Parlamentului posibilitatea reală de exercitare concretă a funcției de control, în sensul de a putea avea acces la informațiile necesare elucidării unor aspecte de interes public.

		Or, dacă o astfel de activitate nu ar dispune de mijloace adecvate și nu ar fi înzestrată cu o anumită autoritate, obiectivul propus nu ar putea fi atins, iar comisia de anchetă parlamentară și-ar reduce rolul la unul teoretic sau chiar decorativ, lipsit de orice eficiență. Intenția legiuitorului a fost, însă, de a asigura comisiei de anchetă o arie mai cuprinzătoare de acțiune, în sensul de a putea obține informații și de la alte persoane decât subiectele de drept ce se circumscriu raporturilor constituționale dintre Parlament și Guvern."
(2) Comisia de anchetă poate avea acces la orice categorie de informații, inclusiv informații clasificate, în condițiile legii.		
(3) Membrii comisiei de anchetă sunt obligați să respecte caracterul informațiilor la care au acces și în acest sens vor depune un jurământ solemn stabilit prin Hotărârea de înființare a comisiei	Decizia CCR nr.611/2017 Pct.121	
(4) În cazul în care un membru al comisiei de anchetă încalcă prevederile alin.(3) acesta își pierde calitatea de membru în comisie, urmând a fi înlocuit cu primul supleant din lista grupului parlamentar respectiv.		
(5) Cererile de informații și documente se fac de către președintele comisiei, cu obligația de răspuns în termen de maxim 10 zile.	Regulamentele camerelor Parlamentului.	Mandatul unei comisii de anchetă este, de obicei, de 60 de zile.

(6) În cazul în care s-a decis desfășurarea unei ședințe cu ușile închise, parlamentarii membri ai comisiei de anchetă sunt obligați să păstreze secretul, fiind sancționați dacă dezvăluie elemente ale lucrărilor. Documentele conținând transcrierea mărturiilor nu pot fi făcute publice și nu pot să figureze ca atare în raportul final.	Decizia CCR nr.611/2017 Pct.121	"În cazul în care s-a decis desfășurarea unei ședințe cu ușile închise, parlamentarii membri ai comisiei de anchetă sunt, de obicei, obligați să păstreze secretul, fiind sancționați dacă dezvăluie elemente ale lucrărilor. "
(7) În cazul în care se solicită informații în materie penală, comisia de anchetă trimite o cerere scrisă Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, <u>care are obligația de a furniza</u> copii a documentelor care conțin actele și datele necesare realizării obiectivelor în vederea cărora a fost constituită comisia.	Decizia CCR nr.611/2017 Pct.157	"Împrejurarea care a generat starea conflictuală între cele două autorități publice implicate, Parlamentul României, pe de o parte, și Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, este lipsa unei reglementări legale care să consacre dreptul comisiilor parlamentare de a solicita terților, persoane private sau autorități/instituții publice, actele, datele și informațiile necesare realizării obiectivelor în vederea cărora au fost constituite, precum și obligația corelativă a terților de a răspunde la asemenea solicitări."
Art. 4 – Audierea		
(1) Comisia de anchetă poate audia orice persoană care ar putea avea cunoștință despre o faptă sau o împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului, dispozițiile art. 114 din Codul de Procedură Penală, privind audierea martorilor, aplicându-se corespunzător.	Decizia CCR nr.611/2017 Pct.123 Legislația (comparată) altor state are prevederi similare:	"Scopul instituirii comisiei de anchetă, dar și natura acestui organ de lucru al Parlamentului, precum și obiectivele propuse - ce răspund imperativului politic și social de a clarifica anumite aspecte de mare importanță pentru viața publică a comunității [fiind incidente, astfel, prevederile art. 2, art. 61 și art. 69 alin. (2) din Legea fundamentală] urmăresc să asigure Parlamentului

	- În Spania "toți cetățenii spanioli sau cu altă cetățenie, rezidenți pe teritoriul Spaniei sunt obligați să se prezinte personal pentru a furniza informații, în fața comisiilor de investigații înființate la nivelul Camerelor Legislativului"; - În Belgia "orice persoană poate fi interogată ca martor (...) toate persoanele citate la interogatorii în calitate de martori care nu respectă obligațiile stipulate în citație sunt sancționate cu pedeapsa închisorii de la 8 zile la 6 luni sau cu amendă între 500 și 10.000 euro"; - În Bulgaria "toate organismele guvernamentale, oficialii și funcționarii guvernamentali sau ai administrațiilor locale, precum și alte persoane au obligația de a furniza informațiile și documentele necesare unei investigații, anchete sau audieri, chiar dacă acestea sunt încadrate în categoria	posibilitatea reală de exercitare concretă a funcției de control, în sensul de a putea avea acces la informațiile necesare elucidării unor aspecte de interes public. Or, dacă o astfel de activitate nu ar dispune de mijloace adecvate și nu ar fi înzestrată cu o anumită autoritate, obiectivul propus nu ar putea fi atins, iar comisia de anchetă parlamentară și-ar reduce rolul la unul teoretic sau chiar decorativ, lipsit de orice eficiență. Intenția legiuitorului a fost, însă, de a asigura comisiei de anchetă o arie mai cuprinzătoare de acțiune, în sensul de a putea obține informații și de la alte persoane decât subiectele de drept ce se circumscriu raporturilor constituționale dintre Parlament și Guvern."
--	---	---

	informațiilor sau documentelor secrete"; În Franța "raportorii comisiei au dreptul de a obține toate documentele, cu excepția celor care au un caracter secret și privesc siguranța națională, afacerile externe, securitatea națională internă și externă și sub rezerva separației puterilor în stat. Comisia de anchetă poate solicita audierea oricărei persoane a cărei mărturie o consideră utilă; persoana care refuză să se prezinte în fața comisiei de anchetă sau care refuză să depună mărturie sub jurământ, este pasibilă de închisoare de doi ani și o amendă de 7500 E".	
(2) Persoanele sunt citate de către președintele comisiei de anchetă cu cel puțin 2 zile înainte de data convocării, dispozițiile art. 114 din Codul de Procedură Penală, privind audierea martorilor, aplicându-se corespunzător.		
(3) În cazuri excepționale, doar cu acordul comisiei de anchetă, persoana citată <u>poate să nu participe la audieri și să răspundă în scris</u> , furnizând informațiile solicitate, sau poate transmite prin poștă documente sau celelalte mijloace de probă pe care le		

deține.		
(4) La începutul ședinței de audiere, persoana citată va depune jurământul: "Jur că voi spune adevărul și nu voi ascunde nimic din ceea ce știu. Așa să-mi ajute Dumnezeu!"		
Art. 5 - Sancțiuni		
(1) Neprezentarea persoanelor, din motive imputabile, la comisia de anchetă, nefurnizarea informațiilor solicitate, a documentelor sau mijloacelor de probă deținute, este considerată împiedicare a aflării adevărului și constituie infracțiune, dispozițiile art. 271 Cod Penal, aplicându-se corespunzător.	Decizia CCR nr.411/2017 Pct.54 Decizia CCR nr.611/2017 Pct.132	"Având în vedere faptul că obiectivul comisiei de anchetă îl reprezintă clarificarea unor aspecte legate de anumite evenimente sau fenomene cu un major impact negativ în plan social, politic sau juridic și că aflarea adevărului se înscrie în sfera interesului public, obligația de bunăcredință se impune a fi respectată, astfel că fiecare cetățean, în urma invitației primite, trebuie să adopte un comportament activ, pozitiv. În caz contrar, atitudinea sa poate fi calificată drept potrivnică aflării adevărului și poate constitui obiect de sesizare a organelor de urmărire penală, fără ca prin aceasta să fie încălcate drepturile și libertățile sale individuale sau principiul separației și echilibrului puterilor în stat." Art. 271 Obstrucționarea justiției (1) Persoana care, fiind avertizată asupra consecințelor faptei sale: a) împiedică, fără drept, organul de urmărire sau instanța să efectueze, în condițiile legii, un act procedural; b) refuză să pună la dispoziția organului de

		urmărire penală, instanței sau judecătorului sindic, în tot sau în parte, datele, informațiile, înscrisurile sau bunurile deținute, care i-au fost solicitate în mod explicit, în condițiile legii, în vederea soluționării unei cauze, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul persoanei urmărite sau judecate pentru infracțiunea care formează obiectul procesului penal.
(2) Omisiunea sesizării comisiei de anchetă de către persoanele ce dețin informații utile obiectului cercetării este considerată împiedicare a aflării adevărului, constituie infracțiune, dispozițiile art. 267 Cod Penal, aplicându-se corespunzător.		Art. 267 Omisiunea sesizării (1) funcționarul public care, luând cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Când fapta este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amenda.
(3) Fapta persoanei care face afirmații mincinoase sau nu spune tot ce știe în fața comisiei de anchetă este considerată împiedicare a aflării adevărului și constituie infracțiune, dispozițiile art. 273 Cod Penal, aplicându-se corespunzător.		Art. 273 Mărturia mincinoasă (1) Fapta martorului care, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură în care se ascultă martori, face afirmații mincinoase ori nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care este întrebat se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Mărturia mincinoasă săvârșită: a) de un martor cu identitate protejată ori aflat în Programul de protecție a martorilor; b) de un investigator sub acoperire; c) de o persoană care întocmește un raport de

		expertiză ori de un interpret; d) în legătură cu o faptă pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață ori închisoarea de 10 ani sau mai mare se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani. (3) Autorul nu se pedepsește dacă își retrage mărturia, în cauzele penale înainte de reținere, arestare sau de punerea în mișcare a acțiunii penale ori în alte cauze înainte de a se fi pronunțat o hotărâre sau de a se fi dat o altă soluție, ca urmare a mărturiei mincinoase.
(4) Persoanele citate, care nu se prezintă la audieri din motive imputabile, sunt considerate incompatibile cu orice funcție publică prevăzută în legea 144/2007, pe o perioadă de trei ani, începând cu data neprezentării la audieri, dată înscrisă în citație.		
(5) Dacă persoanele prevăzute la alin. 1 ocupă o funcție publică, ele sunt revocate, destituite sau eliberate <u>din funcție, după caz, de către conducătorul institutiei sau, în cazul acestuia, de către organul ierarhic superior.</u>		
Art. 6 – Raportul		
(1) Comisia își încheie activitatea printr-un raport public care va fi supus spre dezbateră plenului pentru ca acesta să adopte o hotărâre care va reflecta conținutul acestuia.	Organizarea și funcționarea comisiilor sunt stabilite în Regulamentele Parlamentului.	
(2) Raportul va prezenta situația de fapt anchetată, va indica concluziile la care comisia a ajuns pe baza actelor și documentelor pe care le-a consultat și a audierilor efectuate și va cuprinde constatările comisiei, observațiile cu privire la responsabilitățile pe	Decizia CCR nr.411/2017 Pct.47	"Așadar, Curtea a reținut, prin aceeași decizie, că aceste comisii nu au competența de a da un verdict, ci de a întocmi un raport cu privire la situația de fapt anchetată, prin care se vor indica concluziile la care au ajuns pe baza

care le dezvăluie ancheta, precum și propunerile cu privire la modificare a legislației.		actelor și documentelor pe care le-a consultat și a audierilor efectuate."
(3) Raportul Comisiei de anchetă, precum și documentele care au stat la baza întocmirii acestuia, vor fi puse la dispoziția instituțiilor competente, pentru ca acestea să poată adopta măsurile necesare potrivit competențelor sale.		
Art.7- Dispoziții finale		
În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Camera deputatilor și Senatul vor pune în acord regulamentele lor de organizare și funcționare cu prezenta lege.		

Anexă

Legislație comparată

- reglementările altor țări europene în privința comisiilor de anchetă -

Austria – art. 53 , alin. (3) din Constituția Austriei :

”Instanțele judecătorești și toate celelalte autorități sunt obligate să respecte solicitările comisiei de anchetă de a instrumenta cauzele. La cererea comisiei, toate serviciile publice trebuie să prezinte dosarele cu actele solicitate”.

La prima vedere obligația de a prezenta dosarele cu acte cerute de comisie pare să nu aibe limite. dar acestea exista atunci când dosarele conțin date despre membrii familiei care nu au legatură cu obiectul anchetei, secretele militare, parametri tehnici militari, în cazul achizițiilor publice.

În cadrul comisiilor de anchetă, procedurile penale sunt restrânse la examinarea comportamentului cu caracter penal, comportament pedepsit prin lege. Dar comisiile de anchetă nu sunt limitate numai la cercetarea comportamentului extra penal, ele pot investiga și conduita penală, fără a avea competența de a da o sentință.

Belgia – art. 4, alin. (2) din Legea din 3 mai 1880 privind anchetele parlamentare cu modificările și completările ulterioare: “Pentru aplicarea măsurilor procedural stabilite, Camera sau comisia de anchetă pot solicita primului președinte al Curții de Apel să desemneze unul sau mai mulți consilieri ai Curții sau unul sau mai mulți judecători ai Tribunalului de Primă Instanță din aria de jurisdicție unde se desfășoară procedurile de anchetă.

– art. 4, alin. (5) din Legea din 3 mai 1880 privind anchetele parlamentare cu modif. si completările ulterioare: “Atunci când solicitarea este formulată în legatură cu informații încadrate în materia penală, contravențională sau disciplinară, comisia adresează procurorului de pe lângă Curtea de Apel sau auditorului general de pe lângă Tribunalul militar o solicitare scrisă pentru a fi eliberate copii ale actelor de investigații sau ale actelor procedural considerate a fi necesare”.

– art. 8 din Legea din 3 mai 1880 privind anchetele parlamentare cu modif. si completările ulterioare :

“ Orice persoana poate fi interogată ca martor. Convocarea se face în scris și, în cazul în care este necesar, prin citație”.

“ Toate persoanele citate la interogatorii în calitate de martori care nu respectă obligațiile stipulate în citație sunt sancționate cu pedeapsa închisorii de la 8 zile la 6 luni sau cu amenda între 500 si 10.000 de euro”.

– Codul penal Belgian, art. 458:

“Medicii, chirurgii, ofiterii de sănătate, farmaciștii, moașele sau orice alte persoane care sunt obligate la confidențialitate, prin statut sau prin profesie, nu pot divulga informațiile care le sunt cunoscute și care sunt considerate secrete, cu excepția cazurilor în care sunt convocate pentru depunerea de mărturie în fața instanței sau în fața unei comisii de anchetă parlamentară și atunci când legea impune divulgarea acestor secrete. În caz contrar, pedeapsa aplicabilă este închisoarea de la 8 zile la 6 luni și amenda de până la 500 de euro”.

– Regulamentul intern al comisiei de anchetă din 1997, art. 1, alin. 2.2

“Dacă un martor sau expert nu răspunde convocării, fără un motiv întemeiat, el este citat prin executorul judecătoresc. *Este obligatorie prezența în fața comisiei de anchetă.*”

Art 67 al regulamentului reiterează obligația menținerii secretului cu privire la informațiile obținute în cursul unei anchete parlamentare de către membrii comisiei.

Bulgaria – Regulamentul Adunării Naționale, capitolul 9, art. 100 :

“Toate organismele guvernamentale, oficialii și funcționarii guvernamentali sau ai administrațiilor locale, precum și alte persoane au obligația de a furniza informațiile și documentele necesare unei investigații, anchete sau audieri, chiar dacă acestea sunt încadrate în categoria informațiilor sau documentelor secrete.”

– Regulamentul Adunării Naționale, capitolul 9, art. 102, alin. 1 :

“În cazul în care sunt convocați, funcționarii sau alte persoane au obligația să apară în fața comisiei sau Adunării Naționale și să furnizeze orice documente sau informații solicitate”.

Franța – Prevederile Ordonanței nr. 68-1100 din 17 noiembrie 1958 privind funcționarea comisiilor parlamentare de anchetă și control, art. 6, alin 2:

“Raportorii comisei își exercită misiunea atât la fața locului cât și în teritoriu. Toate informațiile de natură să faciliteze efectuarea anchetei trebuie să fie furnizate acestora. Ei au dreptul de a obține toate documentele, cu excepția celor care au un caracter secret și privesc siguranța națională, afacerile externe, securitatea națională internă și externă și sub rezerva separației puterilor în stat. Comisia de anchetă poate solicita audierea oricărei persoane a cărei mărturie o considera utilă. Dacă este necesar, pentru aceasta se poate apela la un agent de forță majoră sau la un executor judecătoresc(...). Depunerea mărturiei se face în conformitate cu dispozițiile Codului penal în vigoare”.

– Prevederile Ordonanței nr. 68-1100 din 17 noiembrie 1958 privind funcționarea comisiilor parlamentare de anchetă și control, art. 6, alin 3:

“Persoana care refuză să se prezinte în fața comisiei de anchetă sau care refuză să depună mărturie sub jurământ, este pasibilă de închisoare de doi ani și o amenda de 7500 E”

“Pentru refuzul transmiterii de documente se aplica aceleași sancțiuni”

“Printre altele, în stituatiile de mai sus, tribunalul poate pronunța interdicția totală sau parțială a drepturilor civile, pentru o durată maximă de 2 ani, calculate din ziua în care persoana condamnată a început executarea pedespei”.

“În caz de sperjur sau de manipulare a martorilor, sunt aplicabile dispozițiile Codului penal”.

Germania – Constituția Germaniei din 1949, art. 44, alin. 2, 3, 4

1- “Regulile procedurii penale se aplică, prin analogie, pentru administrarea probelor, Secretul corespondenței, poștei și telecomunicațiilor nu va fi afectat.”

2- “Tribunalele și autoritățile administrative au sarcina de a se sprijini reciproc în demersul lor”.

3- “Deciziile comisiilor de anchetă nu pot face obiectul examinării tribunalelor. Tribunalele sunt libere să aprecieze și să judece faptele ce fac obiectul anchetei”.

Italia – Comisia de anchetă investighează și examinează cu aceleași puteri și în aceleași limite cu cele ale autorității judiciare – art. 141, alin. (2) din Regulamentul Camerei Deputaților și art. 162, alin. (5) din Regulamentul Senatului.

Atât Regulamentul Camerei, cât și cel al Senatului prevăd ca propunerile de anchetă parlamentară urmează aceeași procedură prevăzută pentru proiectele de lege și propunerile legislative.

Luxemburg – Constituția : “Autoritatea atribuită Parlamentului sau comisiei parlamentare de anchetă sau președinților acestora este echivalentă magistraților care instrumentează cauzele penale.”

– Legea din 18 aprilie 1911 privind anchetele parlamentare, cu modificările și completările ulterioare, art. 4: “Competențele atribuite Camerei sau comisiei de anchetă, precum și președinților acestora sunt echivalente celor pe care le au judecătorii care instrumentează cauzele penale. Competențele nu pot fi delegate, cu excepția cazului în care Camera sau comisia de anchetă delegă aceste competențe, în caz de necesitate, pentru îndeplinirea unor proceduri de investigare special determinate. Aceasta misiune nu poate fi încredințată decât unui consilier al Curții Supreme de Justiție”.

– Legea din 18 aprilie 1911 privind anchetele parlamentare, cu modificările și completările ulterioare, art. 9: “Persoanele care se fac vinovate de mărturie mincinoasă, interpretii și experții vinovați de fals în declarații, persoanele vinovate de instigare la mărturie mincinoasă, se sancționează cu închisoarea de la 2 luni la 3 ani și privarea dreptului de a alege și a fi alese pe o perioadă cuprinsă între 5 și 10 ani”.

“Infrațiunea sperjurului se consideră consumată când martorul care a făcut depunerea a declarat că susține această depunere”.

Portugalia – Constituția, art. 178: “(..) Comisiile parlamentare de anchetă vor avea competențe de investigare proprii autorităților judiciare, precum și alte atribuții stabilite prin regulament, pentru a investiga la cererea membrilor Adunării, un anumit fapt, într-o perioadă determinată. Concluziile comisiilor, dacă este cazul, se transmit procurorului pentru a promova răspunderea civilă sau penală a infractorilor”.

– Regulamentul Adunării Republicii Portugheze, art. 233-244 :

“Comisia poate, la cererea membrilor săi, să solicite, în scris, Guvernului, autorităților judicare, organelor de stat sau unor entități private, informațiile și documentele care sunt considerate utile pentru punerea în aplicare a anchetei. Comisia poate, prin hotărârea sa, să convoace orice cetățean, pentru a depune mărturie, cu privire la fapte legate de anchetă”.

– art. 348, Codul penal portughez, destinat “nesupunerii” se prevede:

“Persoana care dă dovadă de nesupunere față de un ordin sau un mandat comunicat în condițiile prevăzute de lege și emis de o autoritate sau un funcționar care are aceasta competență, este pedepsită cu o pedeapsă cu închisoarea până la 1 an sau cu amendă”.

Spania – Decret – Lege Regal 5/1994 din 29 aprilie, pentru reglementarea obligației privind comunicarea anumitor date, la cererea comisiilor parlamentare de anchetă:

“Concluziile acestor comisii de anchetă care își desfășoară activitatea în cadrul competențelor lor de control nu sunt obligatorii pentru instanțe și nu afectează cercetările sau deciziile judiciare, dar rapoartele comisiilor pot fi înaintate Procurorului General, atunci când este cazul. Potrivit alin. 2 al art. 76 din Constituție, persoanele citate în cadrul desfășurării anchetelor sunt obligate să se prezinte în fața acestora, legea impunând sancțiuni pentru nerespectarea acestei obligații”.

– Codul penal spaniol, art. 502 , alin. (1): “În cazul în care, după îndeplinirea dispozițiilor prevăzute de lege și în temeiul unei citații, este refuzată prezența în fața unei comisii de anchetă a Parlamentului sau a unei Camere a Legislativului a unei Comunități Autonome, fapta este considerată infracțiune. Dacă persoana care refuză să apară în fața unei comisii de anchetă este funcționar public, se aplică și pedeapsa suspendării ocupării funcției publice pe care o deține pentru o perioadă cuprinsă între 6 luni și 2 ani”

– Codul penal spaniol, art. 502, alin. (2): “Aceleași sancțiuni se aplică autorităților sau funcționarilor care obstrucționează anchetele Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau organismelor echivalente ale comunităților autonome, prin refuzul sau întârzierea nejustificată a trimiterii rapoartelor pe care comisia de anchetă le solicită, împiedicarea accesului la aceste rapoarte, fișiere sau documente administrative necesare anchetei”.

– Legea organică nr. 5/1984 din 24 mai cu privire la prezentarea în fața comisiei de anchetă a Congresului sau a Senatului sau a comisiei comune de anchetă, art. 1, alin. (1): “Toți cetățenii spanioli sau cu altă cetățenie, rezidenți pe teritoriul Spaniei sunt obligați să compară personal pentru a furniza informații, în fața comisiilor de investigații înființate la nivelul Camerelor Legislativului”.

INIȚIATORII

legii privind înființarea, organizarea și funcționarea comisiilor parlamentare de anchetă

1. Deputat FLOREA OANA - CONSUELA P.S.D. -
2. DEP NICOIŢEA EUGEN - PSD -
3. DEP PETREŢCHI - UUR -
4. DEP. TĂMĂŞESCU ALINA ELENA PSD -
5. CĂRUŢERU AIDA - CRISTINA PSD -
6. POPA ȘTEFAN OVIDIU PSD -
7. Babuş Radu PSD -
8. Clocană Silviu PSD -
9. HAZICI NICUȘOR PSD -
10. VIRBĂ MIHAILA P.S.D. -
11. LUPĂȘCU COSTEL P.S.D. -
12. Velcu Nicolae PSD -
13. GEORGESCU NICOLAE PSD -
14. TEIȘ ALINA PSD Teiș Alina -
15. CUCOS VASILE PSD -
16. ANTAL István Janos USMR -
17. Petre Florin Manole PSD -
18. HADĂ Eugén PSD -
19. POPA FLORIN PSD -
20. ȘIRNEA LILIANA PSD -
21. PATURCA POTANA - PATALIT -